

Kommittédirektiv

Delegation för hållbara städer

**Dir.
2011:29**

Beslut vid regeringssammanträde den 24 mars 2011

Sammanfattning

En delegation ska verka för hållbar utveckling av städer, tätorter och bostadsområden. Delegationen ska konsolidera och avsluta det arbete som inletts inom ramen för regeringens särskilda satsning på hållbara städer. Det innebär att delegationen ska genomföra olika åtgärder som bidrar till förbättrade förutsättningar för utvecklingen av hållbara städer. Insatserna ska sammantagas utgöra en nationell arena för hållbar stadsutveckling. Arbetet ska fokusera på att

- följa, stödja och utgöra mötesplats för projekt för hållbara städer,
- redovisa erfarenheter och goda exempel,
- främja arbetet med miljöteknikutveckling och export,
- stärka den sociala dimensionen i hållbar stadsutveckling,
- främja samverkan kring forskning och utveckling, samt
- identifiera hinder för hållbar stadsutveckling och förslag till åtgärder och lösningar.

Delegationen ska hantera det statliga stödet till utveckling av hållbara städer.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2012.

Bakgrund

Genom beslut av chefen för Miljödepartementet den 5 september 2008 (M2008/3402/A) tillsattes Delegationen för hållbara städer inom Miljövårdsberedningen (Jo 1968:A) för

perioden fram till den 31 december 2010. Delegationen har haft i uppdrag att verka för en hållbar utveckling av städer, tätorter och bostadsområden samt att hantera det ekonomiska stöd till utvecklingen av hållbara städer som infördes 2009. Uppdraget framgår av bilagan till beslutet.

Satsningen på hållbara städer förlängs nu till den 31 december 2012 för att konsolidera och avsluta arbetet. I stället för att delegationen utgör en del av Miljövårdsberedningen genomförs förlängningen av uppdraget genom detta kommittédirektiv.

Uppdraget

Delegationen för hållbara städer ska verka för en hållbar utveckling av städer, tätorter och bostadsområden. Stommen i uppdraget utgörs fortsatt av den uppdragsformulering som legat till grund för delegationens arbete inom Miljövårdsberedningen. Det innebär att delegationen ska genomföra olika åtgärder som sätter fokus på och långsiktigt bidrar till förbättrade förutsättningar för utvecklingen av hållbara städer. Insatserna ska sammantaget utgöra en nationell arena för hållbar stadsutveckling. I uppdraget ingår bland annat att bidra till kunskapsutveckling, stödja befintliga initiativ, samla och sprida information om goda exempel, främja dialog och samordning mellan olika sektorer och kompetenser, underlätta offentlig-privat samverkan, understödja utveckling, användning och export av miljöteknik och främja internationellt samarbete kring utvecklingen av hållbara städer. Fokus ligger på att i samverkan med kommuner, näringsliv och andra parter underlätta och stimulera arbetet att genom integrerad, sektorsövergripande planering, höjda ambitionsnivåer och ny teknik åstadkomma välfungerande och attraktiva stadsmiljöer där hög livskvalitet går hand i hand med förbättrad miljö, social sammanhållning och minimerad klimatpåverkan. Delegationen ska också hantera det ekonomiska stödet till hållbara städer. Det fortsatta arbetet ska särskilt inriktas på följande områden.

Följa, stödja och utgöra mötesplats för projekt för hållbara städer

Genom stödet till hållbara städer har ett stort antal projekt för hållbar stadsutveckling initierats eller fördjupats. Det är viktigt att dessa projekt ges så bra förutsättningar som möjligt att utvecklas väl. Delegationen ska därför följa projekten för att vid behov ge råd och underlätta en fortsatt gynnsam utveckling. En förbättrad samverkan mellan kommuner och företag som arbetar med stadsutvecklingsprojekt stärker också den svenska resursbasen. Delegationen ska därför erbjuda de enskilda projekten och aktörerna en gemensam mötesplats för att underlätta lärande och erfarenhetsutbyte.

Redovisa erfarenheter och goda exempel

Inom ramen för delegationens arbete och i de aktuella projekten genereras en stor mängd kunskap kring hållbar stadsutveckling. Det är viktigt att dessa kunskaper och erfarenheter tas om hand, förädlas och förs vidare till de olika aktörer som är engagerade på området för att sprida framgångsrika metoder och främja en fortsatt utveckling av sektorn. Det kan handla både om generella erfarenheter och specifika goda exempel. Delegationen ska därför i samverkan med bl.a. Boverket sammanställa och tillgängliggöra erfarenheter och exempel från sitt arbete och från stödprojekten.

Främja arbetet med miljöteknikutveckling och export

Ett viktigt syfte med satsningen hållbara städer är att kombinera hållbar utveckling och insatser för att motverka klimatförändringar med främjande av integrerad planering, miljöteknik, IT och export. Stadsbyggnadsområdet är en viktig arena för innovation och kunskapsutveckling. Affärspotentialen inom hållbart stadsbyggande visas bland annat genom det stora intresset från bl.a. Kina. Delegationen ska särskilt lyfta fram dessa frågor och möjligheterna för ökad samverkan mellan

kommuner och näringsliv. Delegationen ska studera hur hållbar stadsutveckling ytterligare kan bidra till export och aktivt bidra i detta arbete. Delegationen ska vidare belysa vilken betydelse hållbar stadsutveckling kan spela inom ramen för begreppet grön ekonomi. Delegationen ska i samråd med Regeringskansliet delta i internationella aktiviteter på detta område

Stärka den sociala dimensionen i hållbar stadsutveckling

Delegationens hittillsvarande arbete och många andra aktörer i Sverige och internationellt vittnar om att den sociala dimensionen i hållbar stadsutveckling och dess kopplingar till ekologi och andra aspekter behöver stärkas ytterligare. Sociala frågor är viktiga för de miljö- och klimataspekter som står i fokus för delegationens arbete. Boendes förståelse och delaktighet är centrala för att möjliggöra signifikanta förbättringar i stadsmiljön. Det är också viktigt att sociala frågor kan länkas till ekologiska och andra hållbarhetsaspekter för att skapa synergier i stadsbyggandet. Delegationen ska särskilt studera dessa frågor och verka för en spridning av intresse, förståelse och delaktighet. Arbetet ska, där det är relevant, samordnas med det urbana utvecklingsarbete som sker inom ramen för integrationspolitiken.

Främja samverkan kring forskning och utveckling

För att långsiktigt svara upp mot den betydelse och potential som hållbar stadsutveckling har som en avgörande samhällsutmaning behöver insatser kring forskning, utveckling, innovation och demonstration av lösningar kring miljöteknik och integrerat, hållbart stadsbyggande ytterligare stärkas och samordnas. Delegationen ska utifrån sitt mandat och i samverkan med forskningsfinansierare, näringsliv och andra relevanta aktörer främja samordning och samverkan kring gränsöverskridande forskning och utveckling för hållbart samhällsbyggande.

Identifiera hinder för hållbar stadsutveckling

Utöver de ovan nämnda områdena ska delegationen undersöka vilka eventuella system och strukturer som kan utgöra hinder för hållbar stadsutveckling och identifiera förslag till åtgärder och lösningar.

Samråd och redovisning av uppdraget

Delegationen ska arbeta utåtriktat. Delegationen ska i relevanta frågor samverka med Boverket samt samråda med Naturvårdsverket, Statens folkhälsoinstitut, Riksantikvarieämbetet, Statens energimyndighet, Formas, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Vinnova, Socialstyrelsen, Exportrådet, länsstyrelser, Sveriges Kommuner och Landsting och de andra aktörer som är berörda av området hållbar stadsutveckling. Delegationen ska också informera och samråda med berörda utskott i riksdagen.

Delegationen ska senast den 31 december 2011 till regeringen redovisa den verksamhet som bedrivits under året. Senast den 30 juni 2012 ska delegationen till regeringen lämna en rapport om de eventuella hinder för hållbar stadsutveckling som identifierats samt förslag till hur delegationens arbete, kunskaper och erfarenheter kring hållbar stadsutveckling kan föras vidare inom ordinarie strukturer efter att uppdraget upphört.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2012.

(Miljödepartementet)